

מאמר

תניא כו' צדיכא עלמא למיטרא – ה'תשל"ח

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור ללי"ג בעומר, ה'תשע"ח

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה

לזכות

התמים שמואל שיחי

לרגל הכנסו לעול המצוות

י"ט אייר, מחרת ל"ג בעומר, ה'תשע"ח

ולזכות אָחיו ואחיותיו

מנחם מענדל, לוי יצחק, חי' מושקא ושיינא

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' שניאור זלמן וזוגתו מרת רבקה שיחיו סודרי

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' חיים וזוגתו מרת חנה ברכה שיחיו סודרי

הרה"ת ר' יהושע וזוגתו מרת שמחה שיחיו שיש

התקוה שלומד בהתמדה נגלה וחסידות ועד שיהי' דוגמא לחבריו בזה,
ואין לך דבר העומד בפני הרצון.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

ב

בי"ה, פסח שני, ה'תשל"א
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

בנועם ובשמחה קבלתי מכתבו מבשר טוב מצאתו ממדינה ההיא ועליתו
לארץ הקודש.

ויהי רצון שתהי' עלי' זו עלי' בכל הענינים הגשמיים והרוחניים גם יחד,
בהסתדרות טובה וגם כן כאמור בגשמיות וברוחניות גם יחד.

וכשם שעשו כל התלוי בהם שיהיו חייהם במקומם עד עתה על יסודי
התורה והמצוה, הרי בודאי יוסיפו בזה במקומם ובסביבתם עתה, והשם יתברך
המשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית, אשר ראו חסדיו ונפלאותיו בעבר,
יוסיף בברכותיו להם בתוך כללות אחינו בני ישראל שם במדינתם לפנים
ובמקומם עתה, בהמצטרך לכל אחד ואחת מידו המלאה הפתוחה הקדושה
והרחבה.

בברכה להסתדרות טובה ולבשורות טובות בכל הכתוב לעיל.

לפניו, רבש"ע, הראהו לי, אמר לו חזור לאחורך, הלך וישב בסוף שמונה שורות ולא הי' יודע
מה הן אומרים, תשש כחו, כיון שהגיע לדבר אחד אמרו לו תלמידיו, רבי, מנין לך, אמר להן
הלכה למשה מסיני, נתייבשה דעתו כו"ו. וראה גם אג"ק חי"ז שם.

שתי הגירסות במדרש תנחומא פ' תולדות ס"כ: ושם: "מלך המשיח . . ירום מן אברהם, ונשא
מן משה, וגבה ממלאכי השרת"; ולגירסא אחרת: "ירום מאברהם, ונשא מיצחק, וגבה מיצחק".
וראה גם אג"ק חכ"ב אגרת ח'תקנו, ובהנסמך בהערות שם. ובכ"מ.
ובשו"ע יו"ד סו"ס רמ"ב: ושם: "האומר לחבירו איני מקבל ממך אם היית כמשה, מלקין
אותו משום בזיון". וראה גם אג"ק חכ"ב שם.

ב

מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה: נוסח ברכה ג' דברכת המזון.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ח"י אייר, ל"ג בעומר הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה
ומתוקנת) מאמר ד"ה תניא א"ר יוסי זמנא חדא כו' שנאמר בהתוועדות ל"ג בעומר
ה'תשל"ח (לפני ארבעים שנה), הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו
נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

פסח שני, ה'תשע"ח,
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2018 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5778 • 2018

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

הוספה

בי"ה, כוי כסלו תשכ"ו
ברוקלין

האברך חיים יוסף שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מח"י כסלו, בו שואל ביאור למ"ש רבנו הזקן באגה"ק שלו, ס"י י"ט, בנוגע להשגת האריז"ל ונבואת משה רבנו.

הפירוש שם בלשון רבנו הזקן פשוט ומובן, אשר בהשגה נבואית המכונה בכתוב בשם רא"י ממש, אי אפשר להשיג בפנימיות הדרגות המבוארות שם, וזוה לא קם נביא עוד בישראל כמשה, אבל בהשגה שכלית, השיג משה רבנו בדרגות גבוהות יותר, והמדובר בהשגת הרשב"י והאריז"ל ה"ז ג"כ השגה שכלית, ולא ביאר רבנו הזקן בזה, האם היתה השגת הרשב"י והאריז"ל השגה שכלית קרובה להשגת משה רבנו או לא, כי לא בזה מדובר באגה"ק האמורה.

לעצם כתבו, האם אפשר שתהי' השגת שכלי של מי שהוא למעלה מהשגת משה רבנו, עיין מנחות כ"ט ב', שתי הגירסות במדרש תנחומא פ' תולדות ס"כ, ובשו"ע יו"ד סו"ס רמ"ב ובנו"כ שם.

האברך חיים יוסף: קיסלוביץ, טורונטה.

ביאור למ"ש רבנו הזקן באגה"ק שלו, ס"י י"ט: בהבא להלן ראה גם אג"ק ח"ז אגרת ו'רעג (ס"א). — באגה"ק שם: "הנה בלקוטי תורה של האריז"ל פ' כי תשא ופ' ויקרא כתב כי השגת מרע"ה לא היתה בבחינת פנימיות דחכמה עילאה . . למעלה מנהי"מ לא היתה לו שום השגה בפנימיות . . ולכאורה יש להפליא הרי נאמר* ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, ואיך השיג האריז"ל יותר ממנו ודרש כמה דרושים בבחי' פנימיות . . אך הענין הוא פשוט ומובן לכל שיש הפרש גדול בין השגת חכמי האמת כרשב"י והאריז"ל, שהיא השגת חכמה ודעת, ובין השגת מרע"ה ושאר הנביאים כנבואה המכונה בכתוב בשם רא"י ממש . . ולכן אמרו** חכם עדיף מנביא, שיכול להשיג בחכמתו למעלה מעלה ממדרגות שיוכלו לירד למטה בבחי' התגלות לנביאים כו".

מנחות כ"ט ב': ושם, ש"בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו, רבש"ע, מי מעכב על ידך, אמר לו אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות, אמר

(* ברכה לד, יו"ד.)

(** ב"ב יב, א.)

תוכן המאמר

פירוש הפסוק הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד בענין הספירות: מה טוב — חכמה, ומה נעים — בינה, שבת אחים — ז"א ומלכות, כפי שנעשים כולם ביחד. ושייכותו לירידת גשמים — כיון שע"י היחוד בספירות נמשך כללות היחוד דמשפיע ומקבל בכל סדר השתלשלות עד למטה, עד לירידת גשמים כפשוטם.

אמנם, בשביל ענין היחוד צ"ל המשכה מלמעלה מעלה עד אין סוף — שגם בחכמה יומשך מפנימיות הכתר כו'. ולכן הוצרכו התלמידים לבוא לרשב"י ולבקש על ההשפעה, שהו"ע התקשרות והתחברות דמשפיע ומקבל (ועד שנקראים חברי"א דילי, מלשון חברותא), שע"ז ניתוסף עילוי אצל רשב"י, שגילה ענין חדש בתורה.

וההוראה מזה בעבודת האדם, שצ"ל חיבור ויחוד כל הכחות, והענין דחברותא ע"י ההנהגה דאהבת ישראל, וההשתדלות בטובת העולם.

בס"ד. יום ה' פ' בהר, ל"ג בעומר, ה'תשל"ח

(הנחה בלתי מוגה)

תניא א"ר יוסי זמנא חדא הוה צריכא עלמא למיטרא אתו לקמי" דר' שמעון (דסתם ר"ש הוא רשב"י²) רבי ייסא ורבי חזקי' ושאר חברייא כו' פתח ואמר שירי' המעלות הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד וכו'⁴, ואז (לאחרי שאמר תורה על כתוב זה) אתי מטרא. וע"פ הידוע שכל עניני התורה, כולל גם חלק הסיפורים⁵, ענינם הוראה⁶ (עד להוראה בנוגע למעשה בפועל, והמעשה הוא העיקר⁷) בעבודת האדם לקונו ובוראו (שזוהי תכלית בריאתו — אני נבראתי לשמש את קוני⁸), צריך להבין מהי ההוראה מסיפור זה, ובאופן שנוגע לעבודת כל אחד, ועד בדורנו זה, גם בחוץ לארץ.

גם ידוע הדיוק בזה, דלכאורה, בשעה שצריכא עלמא למיטרא, ורשב"י יכול לפעול בזה, ואכן פעל בזה ע"י אמירת תורה על הכתוב הנה מה טוב ומה נעים גו', מהו הענין שהי' צורך להמתין עד שהתלמידים שלו אזלו לגבי' וכו', ולא עשה זאת מעצמו — במכ"ש מזה שכל אחד מישראל עושה ענינים שנוגעים ליחיד או לרבים, ועאכו"כ תנאים ואמוראים, ועאכו"כ רשב"י שאמר יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין⁹, ואילו כאן הי' זה באופן שהוצרך להמתין עד שבאו אליו התלמידים שלו, ורק אז אמר תורה ונעשה ירידת המטר. וגם צריך להבין מה שאזלו לגבי' דוקא תלמידי רשב"י, חברייא דילי', דלכאורה, כיון שהיתה תורתם אומנתם¹⁰, כדעת רשב"י (במסכתא ברכות¹¹) אפשר אדם חורש כו' וזורע כו' תורה מה תהא עלי' אלא כו' (צ"ל תורתו אומנתו, ואילו) מלאכתן נעשית ע"י אחרים, הרי מובן שהענין דהוה צריכא עלמא

ל"ג בעומר, ה'תשל"ח

האתעדל"ע שע"י האתעדל"ת (כמבואר בלקו"ת שה"ש⁴¹). וכיון שכל ענינים אלו נעשים באופן של שמחה, הרי שמחה פורץ גדר⁴², היינו, פריצת גדר ומדידה והגבלה שבהנהגת האדם בין אדם למקום ובהנהגת האדם בין אדם לחבירו, ופועל גם פריצת כל מדידות והגבלות הטבע, שתומשך רוב השפעה בבני חיי ומזוני, ובכולם רויחי. ועד שיעלה הפורץ לפנינו⁴³, עי"ז שיפוצו מעינותיך חוצה [מעינותיך דרשב"י — חיבורא דילך, שיפקון ב"י ישראל מן גלותא ברחמי⁴⁴ (וכדאיאתא בזהר⁴⁵ בנוגע לדורו של רשב"י, שלא יהי' דור כזה עד לדרא דעקבתא דמשיחא שבו בא משיח צדקנו), מעינותיך דהבעש"ט — תורת החסידות הכללית, והמעיינות של רבינו הזקן בעל התניא והשלחן ערוך, פוסק בנגלה דתורה ופוסק בנסתר דתורה, עד לפסק דין באופן של חסד וטוב הנראה והנגלה], שאז — קאתי מר דא מלכא משיחא⁴⁶, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, וילמד תורה את כל העם כולו⁴⁷, ומלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים⁴⁸, בעגלא דידן ובקרוב ממש.

- (1) ס"א: אזלו לגבי'.
- (2) רש"י שבועות ב, ב (ד"ה משמו).
- (3) רמב"ם בהקדמתו לפירוש המשניות (ד"ה הפרק הששי).
- (4) תהלים קלג, א.
- (5) זח"ג נט, ב.
- (6) ראה זח"ג נג, ב. רד"ק לתהלים יט, ח.
- (7) ס' השרשים להרד"ק ערך ירה.
- (8) אבות פ"א מ"ז.
- (9) קידושין בסופה.
- (10) סוכה מה, ב.
- (11) שבת יא, א. טושו"ע (ואדה"ז) אור"ח סוסק"ו. הלי' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ד-ה.
- (12) זח"ג נט, ב.
- (13) ראה זח"ג קנב, א. הובא בפרדס שער כו (שער האותיות) פ"א.
- (14) לה, ב.

- (41) ח"ג נח, א.
- (42) נתבאר בסה"מ תרנ"ז ע' רכג ואילך.
- (43) רמב"ם הלי' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו.
- (44) רמב"ם הלי' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו.
- (45) רמב"ם הלי' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו.
- (46) רמב"ם הלי' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו.
- (47) רמב"ם הלי' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א. שער האמונה פנ"ו.
- (48) רמב"ם הלי' מלכים. בתניא אגה"ק רסכ"ו.

כנפשו בטל לגבי השני כו'. ועד"ז בנוגע לענין דחברותא ע"י כללות ההנהגה באופן דואהבת לרעך כמוך²⁹, וכדברי רבי עקיבא רבו של רשב"י, שזה כלל גדול בתורה³⁰, כולל גם ההשתדלות בנוגע לטובת העולם גם בהיותו במעמד ומצב שצריך למטרא ולא יורד מטר, בדוגמת הנהגת רשב"י ותלמידיו.

(ה) **יעני"ץ** פועל רשב"י בנוגע לטובת העולם, וכדאי הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק³¹, כידוע הפירוש בזה³², ש"בשעת הדחק" נכלל גם ובפרט הדוחק דזמן הגלות, ובגלות גופא בעקבתא דמשיחא, שגם אז כדאי הוא ר"ש לסמוך עליו, וכפי שמכריז בגלוי (ומפרסם בתורה שהיא נצחית³³, על כל הדורות כולם): יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין³⁴ [ובפרט כפי שממשיך³⁴, שאם יהי' לו צירוף כו', אזי יפעל זאת על כל הדורות כולם], ודברי צדיקים קיימים לעד³⁵, שלוקח על עצמו לפעול שאפילו אם יכול להיות קס"ד כו', ה"ה פוטר את העולם מזה. וכיון שהמאמר "יכול אני לפטור כו'" נאמר ע"י רשב"י, הרי הפעולה "לפטור" היא בתכלית השלימות, היינו, שכל הענינים שהיו יכולים לפעול ע"י קו הדין ח"ו, נפעלים ע"י קו השמחה [ובדוגמת מאמר נשיא דורנו³⁶, שהענינים שפועלים בר"ה ע"י עבודת ר"ה (בקו המרירות), נפעלים בשמע"צ ושמח"ת ע"י ענין השמחה בכלל, ובפרט שמחת התורה, ובשמחת התורה גופא — בשמחה שהיא שוה בכל אחד מישראל, שזהו ענין הריקוד דהקפות, שרוקדים עם הספר תורה כפי שהיא כרוכה ומכוסה במפה (מעיל) של הס"ת³⁷, שאז אוחזים את התורה כולם בשוה, מראשיכם שבטיכם עד חוטב עציך ושואב מימך³⁸], ועי"ז פועלים תיקון ומילוי הענינים שהי' בהם חסרון ח"ו, ויתירה מזה, שפועלים בהם ענין השלימות (כפי שנרמז ונפעל בשנת העיבור³⁹), ועד לשלימות דאתר שלים⁴⁰, שבו נמשכת האתעדל"ע הבאה לאחרי

29 קדושים יט, יח.
30 תור"כ ופרש"י עה"פ.
31 ברכות ט, א. וש"נ.
32 ראה גם שער ישכר סוף המאמר לל"ג בעומר. לקו"ש ח"ג ע' 1007.
33 תניא רפי"ז.
34 ראה סוכה שם. ירושלמי ברכות פ"ט ה"ב. ב"ר פל"ה, ב. פסיקתא דר"כ פיסקא ויהי בשלח.
35 ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהור"י צ

ח"ב ע' רלא. ח"ג ע' תקעו.
36 ד"ה ביום השמע"צ תרצה"ה פכ"ו (סה"מ קונטרסים ח"ב שלט, א). הועתק ב"היום יום" כב תשרי.
37 ראה רד"ה להבין ענין שמח"ת שנה זו (תו"מ סה"מ תשרי ע' רי).
38 נצבים כט, י.
39 ראה לקו"ש חל"ד ע' 339 ואילך. ובכ"מ.
40 ראה חז"ג צ, ב.

למיטרא נוגע בעיקר (לא להם בעצמם, אלא) לאחרים — לאלו שעוסקים בעבודת האדמה, שזהו ענין שאינו בהתאם להנהגה באופן דתורתו אומנתו, כמוכן מדברי הגמרא גופא, אפשר אדם חורש כו' וזורע כו' תורה מה תהא עלי' (שאו אי אפשר להיות תורתו אומנתו). וכמוכן גם מפרשת השבוע¹², שהתחלתה שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך גו' ובשנה השביעית שבת שבתון יהי' לארץ שבת לה', ומבואר במפרשי טעמי המצוות¹³, שבשנה השביעית שבה לא עסקו בעבודת האדמה, אזי היו יכולים לעסוק בלימוד התורה ביתר שאת וביתר עז, שמזה גופא מוכן שע"פ תורה נעשה הענין דשש שנים תזרע שדך במקום (דאָס פאַרבייט) הענין דלימוד התורה באופן דתורתו אומנתו, ועאכ"כ למטה מזה, שיכול להיות מזה סתירה ללימוד התורה בכלל, כלשון הגמרא אדם חורש כו' וזורע כו' תורה מה תהא עלי'. ואעפ"כ, דוקא החברייא דרשב"י הם אלו שאזלו לגבי' לפעול הענין דירידת גשמים ע"י הידיעה שצריכא עלמא למיטרא.

גם צריך להבין בסיפור הנ"ל, דכיון שהובא בתורה, הרי בודאי צ"ל שייכות בין הפסוק הנה מה טוב גו' ופירושו בתורת רשב"י עם ענין ירידת המטר בעלמא שצריכא למיטרא, ולכאורה, הענין דשבת אחים גם יחד הו"ע הקשור עם הנהגת האדם בינו לבין חבריו (בין אדם לחבירו), ומהי שייכותו לענין דהוה צריכא עלמא למיטרא כו'.

(ב) **וידוע** הביאור בזה (ע"פ המבואר במאמרי רבותינו נשיאינו (שכבר נדפסו) בארוכה¹⁴), שענינו של הפסוק הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, מתחיל מתחילת סדר השתלשלות שנשתלשלו מהן¹⁵ — מהעשר ספירות, שבהם גופא יש ספירה שנקראת טוב, ויש ספירה שנקראת נעים, ויש ספירות שנקראים בשם אחים. ובכללות, הנה הענין דטוב הו"ע החכמה, ועז"נ גם מה טוב, מ"ה הו"ע החכמה, ועד שהאותיות מ"ה הם חלק מהתיבה (שהיא שם הספירה) חכמה. ואח"כ נמשך בנועם דבינה — מה נעים, וגם כאן נאמר מ"ה, כיון שישנו הענין דחכם בבינה¹⁶ (ויש עוד פירושים בדבר). ואח"כ נמשך בספירות שלמטה

12 בהר כה, ג"ד.
13 ראה ספורנו עה"פ שם, ד. וראה לקו"ש ח"י"ז ע' 311. ובכ"מ.
14 ראה מאמרי אדמו"ר הזקן אתהלך לאזניא ע' רי ואילך. אוה"ת ויקרא ע' רנד ואילך. ע' שנא. ביאורי הזהר להצ"צ ח"ב ע' 12 תתקכא ואילך. סה"מ תרכ"ז ע' רסז ואילך.
15 ראה לקוטי לוי"צ לזח"ג ע' חצר.
16 תניא רפ"ג.
17 ספר יצירה פ"א מ"ד. וראה סה"מ תרנ"ט ע' רמו ואילך.

מזה, שזהו כללות הענין דשבת אחים גם יחד, כמבואר בזהר¹⁷ (שבת) אחים קאי על ז"א, ותיבת גם מרבה את ענין המלכות. ובפרטיות יותר, הנה (שבת) אחים גופא כולל כבר ז"א ומלכות, ואח"כ נמשך באופן של גם יחד, שהו"ע היחוד.

והנה כאשר נפעל בתחילת סדר ההשתלשלות, בעשר ספירות, הענין דיחוד חכמה ובינה, ואח"כ יחוד זו"נ, ואח"כ נעשים כולם ביחד, אזי נעשה תכלית השלימות בספירות גופא, ומשם נמשך אח"כ בכל סדר ההשתלשלות עד שמגיע לעולם התחתון שאין תחתון למטה הימנו, שגם נעשה יחוד כל הענינים וכללות היחוד דמשפיע ומקבל, שזהו גם הענין דירידת גשמים¹⁸ — ונתתי גשמיכם בעתם, שע"ז ונתנה הארץ יכולה¹⁹, ובלשון נבואת ישעי' הנביא²⁰, שדברי אשר יצא מפי (דבר הוי') פועל שירד הגשם גו' מן השמים גו' הרוה את הארץ והולידה והצמיחה.

וזהו כללות השייכות של אמירת תורה על פסוק זה לירידת גשמים, כי, בתורה גופא — עלי' נאמר²¹ זאת התורה אדם, היינו, שיש בתורה ענינים שמתאימים לענינים שבאדם ובצרכי האדם — ישנו הענין שממנו משתלשל ענין הגשמים כפשוטו בשדה של האדם, ולכן היתה אמירת התורה על פסוק זה, שבו מדובר²² אודות ענין היחוד כפי שהוא בספירות, שמזה נמשך אח"כ בסדר השתלשלות העולמות עד לעולם העשי' הזה, עד לגשמים כפשוטם.

(ג) **אמנם** כשביל ענין היחוד יש צורך בתוספת השפעה והמשכה מלמעלה מעלה עד אין סוף (כמובן ומבואר באגה"ק²³), שדוקא ע"ז נעשה ענין ההולדה באופן שמוליד פירות ופירי פירות עד א"ס (כמבואר בארוכה בהמשך כל הנהגה²⁴). וכידוע הביאור²⁵ במ"ש²⁶ זכר ונקבה ברא אותם (ואז) ויברך אותם (ויקרא את שמם אדם²⁷), שאז

17 שבערה 4. וראה רמ"ז ומק"מ לזהר העליון (דו"ג) שזהו עצמו שורש ענין ונתתי גשמיכם בעתם.
18 ראה תענית ו, ב. אוה"ת ויקרא ח"ב ע' תשיט.
19 בחוקותי כו, ד.
20 נה, י"א.
21 חוקת יט, יד. וראה סה"מ תש"א ע'
22 ראה אוה"ת וסה"מ תרכ"ז שבערה
14: הפסוק הזה מדבר בטוב שע"י יחוד
23 (קלא, א).
24 סה"מ תרנ"ב ס"ע קל.
25 ראה סה"מ תרנ"ט ע' יג. הי"ש"ת ע'
13. ובכ"מ.
26 בראשית א, כזכח.
27 שם ה, ב. וראה סה"מ תרל"ז ח"ב ע'
28 ראה גם אוה"ת וסה"מ תרכ"ז שם: במקום שיש משפיע ומקבל, נשפע תוספת וריבוי שפע, כמ"ש זכר ונקבה בראם ויברך אותם כו'.
29

נמשכת ברכה שהיא עד אין סוף (כמובן גם בפשטות הכתובים). ומזה מובן, שכדי שיוכל להיות החיבור והיחוד דמה טוב (חכמה) ומה נעים (בינה), שמזה יושפע לאח"ז גם בשבת אחים (ועד) גם יחד, ומזה יושפע אח"כ עד לעוה"ז התחתון בנוגע לירידת גשמים כפשוטם, צ"ל המשכה חדשה והשפעה חדשה בחכמה מהענינים שלמעלה הימנה — מספירת הכתר, ועד למעלה יותר, מפנימיות הכתר כו'. וענין זה נרמז בתיבת גם יחד, היינו, שבשביל ענין היחוד (יחד) צ"ל הוספה מלמעלה, שזהו הענין ד"גם" שמורה על ענין של הוספה.

וכיון שהמשכה והשפעה חדשה קשורה עם ענין היחוד, לכן, כדי שיוכל להתגלות ענין חדש בתורה (ועאכו"כ בעניני היחוד), הוצרכו התלמידים לבוא לרשב"י כדי לקבל ממנו, והיינו, שמשתוקקים ומבקשים את ההמשכה מספירת החכמה שנמשכת אליהם ע"י רשב"י, שאז נעשית התקשרות והתחברות המקבל והמשפיע²⁸, תלמיד ורבו, וע"ז ניתוסף עילוי אצל רשב"י עצמו [וזהו גם כללות הענין שכשמדברים אודות העילוי דרשב"י מקשרים זאת עם תלמידיו כפי שהם באופן שנקראים גם חבריו, כפי שמצינו בכ"מ בזהר שרשב"י קורא לתלמידיו בשם חברי"א, מלשון חברותא, שזה מורה על ענין החיבור כו', שפועל ענין היחוד, הקשור עם ההמשכה וההשפעה באופן של אין סוף], ועד שממשיך גילוי חדש בתורה, כבנדו"ד, גילוי חדש בפירוש הענין דהנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

וענין זה נמשך למטה בירידת גשמים כפשוטם בעוה"ז התחתון, וגם בהיותו במעמד ומצב ירוד שאע"פ שצריכא עלמא למיטרא מ"מ לא ירד המטר [שלכן יש צורך בהשתדלות על זה — עכ"פ בדוגמת ההשתדלות של התלמידים שאזלו לגבי' דר"ש, וע"ז גילה ענין חדש בתורה], שגם בעולם כזה ממשיכים כל הענינים, שהתחלתם מגילוי הכי נעלה שבבחי' א"ס, כמו הגילוי בספירת החכמה מפנימיות הכתר, כמבואר בהדרושים.

(ד) **ומזה** למדים גם הוראה בעבודת האדם, שצריך להיות אצלו חיבור כל הכחות (שנרמזים במה טוב ומה נעים שבת אחים) עד לחיבור באופן של יחוד (גם יחד), שענין זה נעשה ע"ז שכח וענין אחד

28 ראה גם אוה"ת וסה"מ תרכ"ז שם: במקום שיש משפיע ומקבל, נשפע תוספת וריבוי שפע, כמ"ש זכר ונקבה בראם ויברך אותם כו'.